

HANDLAGET

NR 3 • 2019

Hemslöjdsföreningen Sörmland

Favorit i repris

"-Nääää, nääää", bräkte fåren som besökte den åttonde upplagan av ullfestivalen vid Båvens Spinnhus i Sparreholm den 31 augusti. Ett trettio-tal utställare underhöll, frestade, sålde till och undervisade de cirka 1 500 besökare som valt att spendera den riktigt vackra sensommardagen vid sjön Båvens strand.

Besökarna verkade mycket mer positivt inställda till evenemanget än fåren, men djuren hade förstås inte valt sitt deltagande själva, och lite läskigt var det nog att bli klippt för första gången i sitt färliv, speciellt som friseringen skedde i offentlighet.

Som vanligt fanns det mycket att se och göra. Workshop i att sticka med lyfta maskor, visningar av spinneriet, repslagning, information om olika fårraser och mycket mera, och för de hungriga fanns en hel del att

stilla hungern med. Då och då underhölls alla med livemusik.

Hemslöjdsföreningen Sörmland deltog med prova-på-verksamhet att nålfilta figurer och våttova ullbollar i tesil. Tältet fylldes under dagen med intresserade, som antingen ville titta på eller försökte sig på att tova eller filta själva. Både män, kvinnor och barn i olika åldrar deltog. Extra roligt var det att både vissa barn och vuxna blev riktigt bitna av hantverket.

TEXT OCH FOTO: KERSTIN UPPMAN

Här nålfiltas Pippi och Lilla Gubben. Verktyg för nålfiltning.

Ullvimplar vajar i sensommarvinden över Båvens ullspinneri.

Hemslöjden

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Nr 3 • 2019 www.slojdisormland.se

Egenfärgade broderigarner

Den 26 juni deltog jag i workshopen "Färga ditt eget broderigarn" i Sörmlands museums textilverkstad. Hemslöjdskonsulenterna Karin Edlund och Anny Liivamäe instruerade oss deltagare med den äran. Undervisningen var mycket pedagogisk och tydlig.

Vi fick flera sorters garn att färga; vitt redgarn (tunt ullgarn), två olika grovlekar av vitt silkegarn samt ett entrådigt grått ullgarn.

Förmiddagen ägnades åt växtfärgning med färskas björklöv, rödlöks- och rödbetsskal samt gurkan med tillsats av alun. På eftermiddagen gick vi över till syrafärgning, det vill säga färger i pulverform som blandas med vattnet. Ättika tillsattes till färgbaden för att färgen skulle fastna. Förutom färgpulver och växter spelar det roll för resultatet hur varmt färgbadet är samt hur lång tid garnet ligger i badet. Syrafärgningsbadet värmdes till cirka 90 grader, och växtfärgerna mellan 80-90. Rödlöksskalen försökte vi hålla på ca 70-80 grader så att färgen skulle bli fint grön, högre temperatur gör att den blir mer rödbrun.

Vid färgning kan man beräkna mängderna mycket noggrant för att få exakt den nyans som önskas, men på denna workshop använde vi oss av den experimentella metoden och provade oss fram. Det gjorde att spänningen var stor då baden hettats upp tillräckligt och garnerna fått ligga i och dra åt sig färgerna lagom länge, för resultatet var inte givet. Men jag tror att vi allihop blev nöjda, det blev en fin samling garner att använda till framtida broderier.

Workshopen gav verkligen mersmak, och jag vill gärna ägna mig åt flera färgningsaktiviteter i framtiden, så nu ska jag leta rostfria hinkar, byttor och kastruller på loppisar, som kan användas för ändamålet.

TEXT OCH FOTO: KERSTIN UPPMAN

Överst; Garner innan färgning.
Mitten; Färgbåd av växter.
Nederst; Vi studerar resultatet av färgningarna.

Sörmlands textilakademi

Är du intresserad av olika textila tekniker så är Textilakademin något för dig! Syftet med akademien är att ge möjlighet att fördjupa sig inom olika textila områden, under ledning av kunniga och skickliga handledare.

Under de senaste åren har vi gjort allt möjligt, bland annat hälsat på en uppfödare av alpackor, provat att bereda lin, färgat ullgarn med syrafärger, virkat, vävt band och mycket mer. Träffarna kan vara praktiska slöjdräffar där du får lära dig något nytt eller få fördjupad kunskap inom något ämne. Det kan också vara ett studiebesök hos en textilhantverkare eller någon utställning, eller ett föredrag.

Textilakademin brukar träffas två gånger per termin, på olika platser i länet. Du väljer själv vilka träffar du vill komma på. Om du står med på Textil-

akademins sändlista får du inbjudan till träffarna skickade direkt till din e-post. Självklart går det bra att ta med en kompis! Du som är medlem i Hemslöjdsföreningen Sörmland har rabatt på deltagaravgiften.

Vill du kika på fler bilder från textilakademins aktiviteter, kika in på hashtaggen #sörmlands-textilakademi på Facebook eller Instagram så kan du se inlägg som deltagare lagt upp från träffarna.

Vill du stå med på sändlistan? Kontakta Karin Edlund, karin.edlund@regionsormland.se.

Hemslöjdsföreningen Sörmland och Hemslöjdsenheten på

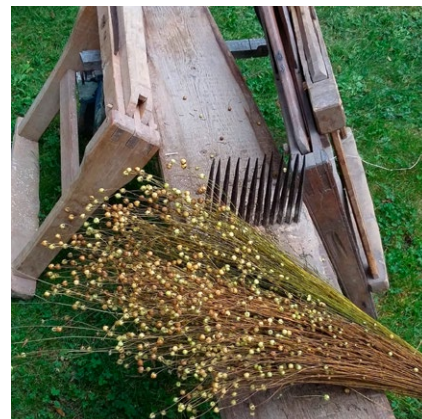

Bild från träff om linberedning på Julita Gård i september 2015.

Sörmlands museum driver tillsammans två slöjdaakademier – Täljakademin och Textilakademin. Anneli Henriksson sitter med i arbetsgruppen för textilakademin tillsammans med hemslöjdskon-sulent Karin Edlund. Kom gärna med förslag på saker som du skulle vilja göra i Textilakademin!

TEXT OCH FOTO: KARIN EDLUND

Hemslöjdens Dag 2019

I Eskilstuna, Nyköping och Katrineholm var det full fart!

På ReTuna återbruksgalleria i Eskilstuna berättade Katarina Brieditis och Katarina Evans om sin syn på textil och klädkonsumtion. De gav även handfasta tips och inspiration på hur vi kan laga och vårda våra kläder. Föredraget filmades och sändes i realtid via Facebook, bland annat för att visas runt om i landet på andra ställen där Hemslöjdens dag firades.

I korridoren utanför hade vi tre olika stationer, en där besökarna kunde se något av t-shirt, en där det lagades jeans med sashikostygn och en tredje där det handlade om att laga eller göra något nytt av herrskjortor. Det var en dag fylld av inspiration och många fina samtal.

I Nyköping var aktiviteten precis som förra året samlokaliserad med Tuna Hembygdsförenings höstmarknad, utomhus vid hembygdsgården. Tyvärr var vädret inledningsvis inte särskilt lockande, så det var dåligt med besökare. Regnet avtog ganska snart och de deltagande utstäl-

larna fick besök av både stora och små.

I Hemslöjdens tält bjöds på årets tema lappa och laga, med inspiration att laga både kläder och stickat. Gemensamt för de

flesta vuxna besökarna var att de konstaterade att "det där gjordes alltid förr, vad trevligt att det börjar vända igen!" De små tittade storögt och verkade fundera på varför man ska laga när man kan köpa nytt istället?

På biblioteket i Katrineholm återbrukade vi fina vepor från hundraårsfirandet. Det blev många kassar i glada färger. Efter "produktutveckling" syddes även praktiska tvättpåsar, färdiga att hänga upp med krok på väggen.

TEXT OCH FOTO: EVA SVENSSON
KERSTIN UPPMAN OCH YLVA G KARLSSON

På ReTuna återbruksgalleria i Eskilstuna berättade Katarina Brieditis och Katarina Evans om sin syn på textil och klädkonsumtion.

Kalendarium 2019

Plats för adressetikett

September

19/9 Slöjdräff: tema **Frivoliteter, sticka, virka**. Tuna kyrkskola, Nyköping kl 18-21. Material och verktyg finns. Handikappanpassade lokaler. Frågor: Kerstin Uppman, cosmonata@gmail.com, 0709-74 94 56.

25/9 Crafterwork. Sörmlands museum, kl 17-20. Slöjdafterwork i verkstäderna. Fri entré.

24/8-29/9 Utställning: Hållbart Hemma på Nynäs Slott, öppet helger kl 10-17. Om hur traditionell slöjd- och hantverkskunskap kan användas för att inreda ett miljövänligt hem.

Oktober

2/10 Slöjdräff: tema **Hönsestriker och baklängesstickning**. Tuna kyrkskola, Nyköping kl 18-21. Material och verktyg finns. Handikappanpassade lokaler. Frågor: kontakta Kerstin Uppman, cosmonata@gmail.com, 0709-74 94 56.

tom 6/10 forts. Utställning: Vad händer om ingen längre kan? Sörmlands museum. Om slöjd och immateriellt kulturarv. Öppet tis-sön kl 10-17, ons kl 10-20.

9/10 Crafterwork. Sörmlands museum, kl 17-20. Slöjdafterwork i verkstäderna. Fri entré.

12-13/10 Kurs: Folklig mönsterskärning Sörmlands museum, kl 9-16.30. Dekorera dina slöjdföremål på folkligt vis med karvsnitt och skurna mönster med kniven som främsta verktyg. Lärare: Frej Lonnfors. Pris: Medlem 1600 kr. Ungdom 800 kr. Övriga 1800 kr. Anmälan senast: 25/9 till ●

19/10 Ny utställning: Konsten att ta tillvara. Sörmlands museum, invigning kl 12.00. Om återbrukets ädla konst.

19/10 Föreläsning: RE RAG RUG. Sörmlands museum, kl 13.30. 12 tekniker, 12 månader, 12 mattor, utan vävstol. Katarina Brieditis och Katarina Evans. Fri entré.

20/10 Familjesöndag: Plåtåterbruk. Sörmlands museum, kl 13-15. Lärare: Simon Svenberg. Fri entré.

Ons 23/10 Slöjdräff: tema **Bivaxdukar** Tuna kyrkskola, Nyköping kl 18-21. Material och verktyg finns. Handikappanpassade lokaler. Frågor: Kerstin Uppman, 0709-74 94 56. cosmonata@gmail.com

23/10 Crafterwork. Sörmlands museum, kl 17-20. Slöjdafterwork i verkstäderna. Fri entré.

25-27/10 Kurs: Skärsvarvning Sörmlands museum, kl 9-16.30. Svarva skålar och andra föremål, lär dig om de olika verktygen och hur du tar hand om dem. Lärare: Åke Landström. Pris: Medlem 2600 kr. Ungdom 1200 kr. Övriga 2800 kr. Anmälan senast: 3/10 till ●

26-27/10 Kurs: Lappa och laga, Sörmlands museum, kl 9-16.30. Lär dig grundläggande tekniker för att lappa och laga dina kläder vackert för hand. Lärare: Kerstin Neumüller. Pris: Medlem 1600 kr. Ungdom 800 kr. Övr. 1800 kr. Anmälan senast: 6/10 till ●

26-27/10 Dräktseminarium, Sörmlands museum. Föreläsningar om dräkthistoria samt demonstrationer, visning av äldre plagg och diskussioner. Pris: 1850 kr inkl luncher. För-anmälan krävs. Se museets hemsida för mer info.

November

6/11 Crafterwork. Sörmlands museum, kl 17-20. Slöjdafterwork i verkstäderna. Fri entré.

9/11 Kurs: Ljusbärare av återbrukad plåt. Sörmlands museum, Nyköping. Kl 9-16.30. Tillverka ljuslyktor, ljuskronor och lampetter av återbrukad plåt. Lärare: Peder Strådal. Pris: Medlem 800 kr. Ungdom 400 kr. Övriga 900 kr. Anmälan senast: 20/10 till ●

13/11 Föreläsning: Konsten att ta tillvara – ett förhållningssätt. Sörmlands museum, kl 18-19. Anne Elmdahl & Anny Liivamäe. Fri entré.

16-17/11 Kvinnor täljer med kniv & yxa Sörmlands museum, kl 9-16.30. Vi täljer slevar, burkar, knoppar, mm. Täljkurs riktad till kvinnor. Lärare: Mette Handler. Pris: Medlem 1600 kr. Ungdom 800 kr. Övriga 1800 kr. Anmälan senast: 28/10 till ●

20/11 Crafterwork. Sörmlands museum, kl 17-20. Slöjdafterwork i verkstäderna. Fri entré.

December

4/12 Crafterwork. Sörmlands museum, kl 17-20. Slöjdafterwork i verkstäderna. Fri entré.

7/12 Julworkshop med papper med Bea Szenfeld. Föranmälan krävs. Se museets hemsida.

18/12 Crafterwork - uppesittarkväll. Sörmlands museum, kl 17-20. Slöjdafterwork i verkstäderna. Fri entré.

26-30/12 Workshop - Jullovsaktiviteter för barn och unga. Sörmlands museum. Fri entré.

ANMÄLAN & FRÅGOR

● Anmälan gör du via formulär på hemsidan:
www.sormlandsmuseum.se/kurser

Karin Edlund, tel 076-721 91 11
Helena Åberg, tel 070-946 15 26

● **Obs!** Karin Edlund går på tjänstledighet fr o m 7 okt. 2019. Frågor hänvisas till Helena Åberg, tel 070-946 15 26.

Returslöjd hösten 2019 - onsdagar

Eskilstuna folkhögskola, ReTuna Åkerbruksgalleria. Onsdagar kl 16-19 med olika teman. Fri entré. Material, verktyg finns på plats. Inga förkunskaper.

18/9 Brodera fritt - Mindful stitching, lappa, laga

25/9 Sy nåldyna i vackert porslin

2/10 Nita och stansa i läder till nyckelringar

9/10 Vik origamihimmeli av papper

16/10 Sy vantar av tovad ullkläder

23/10 Sy anteckningshäfte

30/10 Enkel mosaik med krossat porslin

6/11 Blocktryck med vardagsföremål

13/10 Lappteknik

20/11 Sy mobil väggförvaring

27/11 Hyacintkrukor av plåtburkar

4/12 Brodera bottensömmar, lappa, laga

11/12 Juldekorationer och presentpåsar

Slöjdräffar för unga i Eskilstuna! Varannan tisdag. Årby fritidsgård, Eskilstuna, kl 18-20. **Tis 24/9, 8/10, 22/10, 5/11, 19/11, 3/12.** Fri entré.

Slöjdräffar för unga i Nyköping! Varje torsdag med start 19/9 -28/11. Sörmlands museum, kl 16.00 -18.30. Fri entré.

Nästa nummer av Handlaget

Manusstopp för nästa nummer av Handlaget: Måndag 18 november 2019

Vill du bidra till att Handlaget blir som du vill? Skicka in högupplösta foton, notiser, berättelser, frågor eller texter till redaktionen så tar vi med det i nästa Handlag. Maila direkt till redaktören och grafiska formgivaren Ann Ahlbom S: ann@ann.se.

Om ni kontinuerligt vill få info om våra aktiviteter på e-post, skicka er adress till: hemslojdensormland@gmail.com. Ni som redan får Handlaget på e-post behöver inte göra det.

Kontaktuppgifter

Hemslojdsföreningen Sörmland

Eva Svensson, ordförande • 070-454 55 16
hemslojdensormland@gmail.com
Kärntorp, Vidåsen • 643 97 Västra Näshulta
www.slojdisormland.se

Länshemslojds konsulenterna Sörmlands Museum

Anny Liivamäe, Barn & ungdom • 076-721 88 80
anny.liivamae@regionsormland.se
Helena Åberg, Enhetschef/hårdslojd
0155- 24 57 27, 070-946 15 26
helena.berg@regionsormland.se
Karin Edlund, Textil • 076-721 91 11
karin.edlund@regionsormland.se *Obs!*
Tjänstledig fr o m 7 okt. 2019, frågor hänvisas till Helena Å.
www.sormlandsmuseum.se

Hemslöjden

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Nr 3 • 2019 www.slojdisormland.se